

Список использованных источников

1. Мировая экономика / А. А. Праневич [и др.]. – Минск : Белорусский государственный экономический университет, 2020. – 431 с.
2. Праневич, А. А. Факторы конкурентоспособности малых стран и особенности их формирования в Республике Беларусь / А. А. Праневич // Экон. вестн. ун-та. – 2015. – № 26-1. – С. 86–92.
3. Шкутько, О. Н. Многостороннее регулирование торговых отношений: потенциал и возможности трансформации / О. Н. Шкутько // Экон. вестн. ун-та. – 2018. – № 37-1. – С. 155–161.

А. У. Шчэмелева

кандыдат эканамічных навук

І. І. Шматкова

кандыдат філалагічных навук

ІПД (Мінск)

РОЛЯ І МЕСЦА ПЕРСАНАЛУ АРГАНІЗАЦЫІ Ў ТЭОРЫІ ЭКАНОМІКІ ПАВОДЗІН

У сучасных умовах ніводная арганізацыя не можа паспяхова функцыянаваць без правільнага кіравання персаналам. Шматлікія кампаніі кіруюцца стратэгіяй перавагі працоўных рэсурсаў над іншымі відамі эканамічных рэсурсаў, дакладна мяркуючы, што значная частка патэнцыялу паспяховага развіцця сканцэнтравана ў кваліфікацыі і кампетэнтнасці персаналу, у яго матывацыі прытрымлівацца карпаратыўных інтарэсаў.

Да асноўных прыкмет персаналу арганізацыі адносяць, па-першае, наяўнасць працоўных адносін з працадаўцам на падставе працоўнай дамовы (кантракта); па-другое, валоданне прафесіяй, спецыяльнасцю, кваліфікацыяй, кампетэнцыямі і іншымі якаснымі характарыстыкамі, якія вызначаюць аднясенне супрацоўніка да адной з катэгорый персаналу; па-трэцяе, стварэнне ўмоў, пры якіх супрацоўнік будзе імкнуцца дасягнуць вызначаных арганізацыйных мэтаў [1]. Да функцый кіравання персаналам варта адносіць як індывідуальную кадравую працу (кіраванне індывідам), так і кадравую палітыку (кіраванне калектывам) арганізацыі.

Выклікі цяперашняга часу патрабуюць прымянення новых падыходаў да кіравання, якія выкарыстоўваюць ініцыятыву і творчыя здольнасці людзей, пошук новых поглядаў, вольны доступ да інфармацыі, хуткую адаптацыю да зменаў умоў знешняга асяроддзя. У дадзенай канцэпцыі чалавек разглядаецца не проста як пазіцыя ў штатным раскладзе, а выступае ў адзінстве трох узаемазвязаных кампанентаў: працоўнай функцыі, сацыяльных адносін і асобы, як элемента арганізацыі. У гэтых умовах сістэма кіравання персаналам ахоплівае шырокае кола адпаведных праблем: падбор і прафесійная адаптацыя новых супрацоўнікаў, распрацоўка сацыяльных праграм, уцягванне работнікаў у працэс кіравання, распрацоўка сістэмы стымулявання прадукцыйнай і творчай працы. Неабходнасць вырашэння акрэсленых праблем тлумачыць эканамічную мэтазгоднасць інвеставання сродкаў у працэсы прыцягнення працоўных сіл, падтрымання іх высокай прафесійнасці, матывацыі творчага стаўлення да працы, стварэння ўмоў для больш поўнага выяўлення закладзеных у асобе здольнасцей і магчымасцей. Тэорыя эканомікі паводзін сцвярджае, што аптымальнае і эфектыўнае выкарыстанне чалавечага капіталу ў сучасных умовах залежыць у першую чаргу ад правільнага кіравання персаналам [2]. Асабліва ўвага да чалавечага рэсурсу спрыяла нараджэнню новага ўяўлення аб арганізацыі. Яна стала ўспрымацца як жывая сістэма: вылучаюцца розныя падсістэмы, мэты падпарадкоўваюцца ўзаемадзеянню са знешнім асяроддзем; адбываецца сінтэз мэты, стратэгіі, структуры і іншых вымярэнняў; узнікае ўвага да патрэбаў супрацоўнікаў. Названыя абставіны спрыяюць пераўтварэнню кадравых служб у цэнтры па распрацоўцы і рэалізацыі стратэгіі кіравання працоўнай функцыяй: найм высокакваліфікаваных работнікаў, планаванне кар'еры, ацэнка вытворчай дзейнасці, удасканаленне аплаты працы і інш.

Напрыканцы падкрэслім, што тэорыя эканомікі паводзін прадугледжвае прамую залежнасць устойлівага развіцця як асобнай арганізацыі, так і грамадства цалкам ад прафесійнасці персаналу, адпаведнасці яго дзелавых і асабістых характарыстык карпаратыўнай філасофіі і інтарэсам.

Спис використаних джерел

1. Савченко, И. П. Инновации в системе управления персоналом компании [Электронный ресурс] / И. П. Савченко, О. В. Гранадская // *Apriori. Сер. Гуманитарные науки.* – 2015. – № 2. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsii-v-sisteme-upravleniya-personalom-kompanii/viewer>. – Дата доступа: 16.03.2024.

2. Ганский, В. А. Предпринимательство в контексте поведенческой экономики : моногр. / В. А. Ганский, В. Л. Цыбовский. – Минск : Ковчег, 2022. – 220 с.

A. Yanchuk

*PhD (Economics), Associate professor
BSEU (Minsk)*

INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS DEVELOPMENT TRENDS: THE CASE OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

The People's Republic of China has achieved significant success in its innovative and technological development, which is confirmed by its high positions in world rankings. According to the Global Innovation Index 2023 China was in 12th place among 132 countries. At the same time, it entered the top three, after Singapore and the Republic of Korea, in its region (South-East Asia, East Asia and Oceania). In addition, China ranked first among the countries in its group in terms of income level (upper middle income).

Despite the decline in certain indicators for intellectual property registration in 2022, China remains a dynamically developing country in this area. Domestic invention patent applications were increased of 2,6%, a year-on-year basis. Foreign invention patent applications were decreased of 2,0%. In 2022, 87,1% of the total invention patents were granted to domestic applicants. Among the domestic invention patents granted, the service invention patents were 97,9%, a year-on-year increase of 20,6%. The foreign trademark applications in China were decreased of 17,8%. In 2022, the total number of trademark registrations decreased of 20,2%. Domestic trademark registrations accounted for 97,2% of the total, a year-on-year decrease of 20,5%; foreign trademark registrations in China were decreased of 9,4%.

The country is strengthening the protection of intellectual property rights both in legislative and law enforcement areas, which makes it possible for China to develop both its own technologies and provide foreign companies with more guarantees in ensuring their rights. China's system for granting, enforcing, and adjudicating IP rights relies on a variety of administrative and judicial bodies. The China National Intellectual Property Administration examines and decides on applications for patents, trademarks, geographical indications, and layout designs of integrated circuits. It also includes administrative bodies that decide on requests to invalidate patents and to reverse decisions by patent and trademark examiners. The State Administration for Market Regulation is responsible for managing the administrative enforcement of patents, trademarks, unfair competition and trade secrets. The National Copyright Administration of the People's Republic of China is responsible for the management of administrative enforcement of copyrights and supervises the Copyright Protection Center of China that issues copyright registrations. The General Administration of Customs of the People's Republic of China enforces patents, trademarks, and copyrights at China's borders. The Ministry of Public Security and its local bureaus investigate certain criminal infringement cases, and the Supreme People's Procuratorate and its local branches prosecute certain criminal infringement cases. Court cases involving IP are heard by China's regular People's Courts, by four specialized IP Courts, and by multiple IP tribunals throughout China. Internet Courts hear cases involving the online sale of copyright-infringing goods.

In conclusion, more attention should be paid to the legal and economic aspects of intellectual property rights during developing foreign economic relations with the PRC, since currently this area opens up new opportunities for mutually beneficial cooperation.